

Hur ? Helsingborg 2 -3 februari 2010

" From good to great!"

Ann Karlberg

Hur kan man skapa "excellence" trots den bistra verklighet man möter?

Envishet och uthållighet, men med en strävan att ständigt bli bättre.

Det som man kan *påverka* ändrar man.

Kärnvärden och organisationens grundläggande uppdrag ändras inte, men man stimulerar utveckling och *ständiga förbättringar*

Disciplinerade människor som tänker och handlar disciplinerat och ansvarsfullt, med handlingsfrihet inom vissa ramar.

Historien om grodningarna

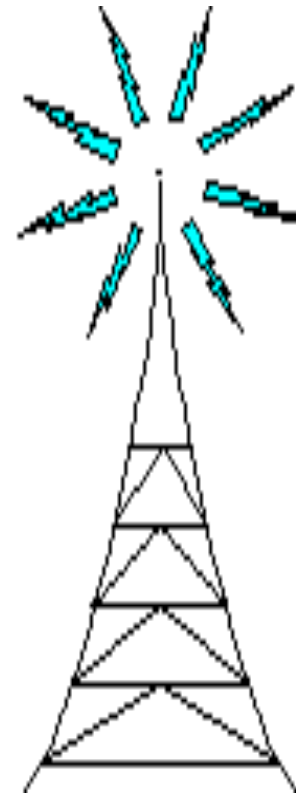

Livets lektion nr. 1
Det var en gång en
flock grodningar...

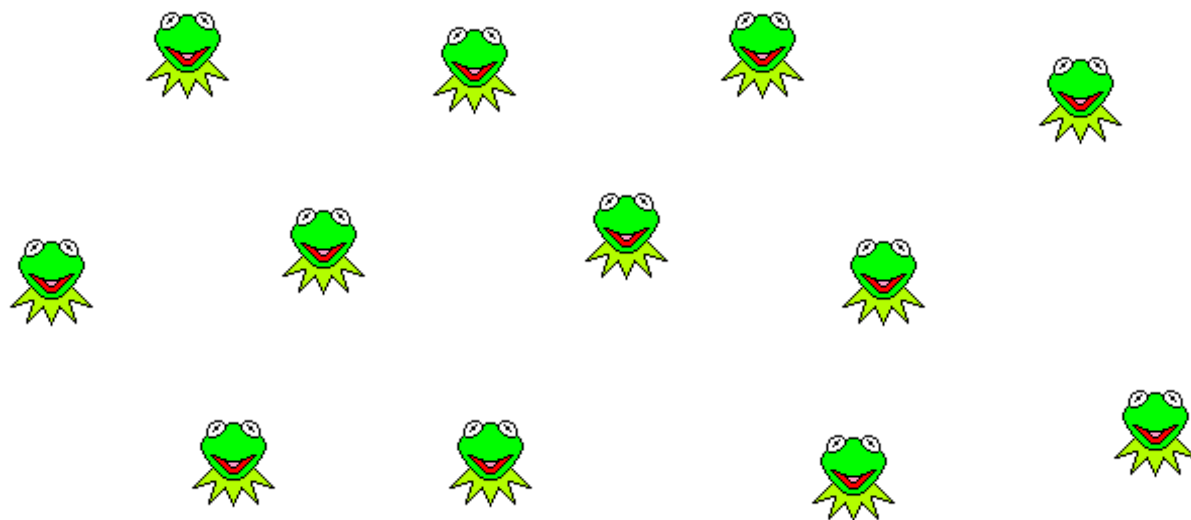

... som skulle arrangera en
löptävling.

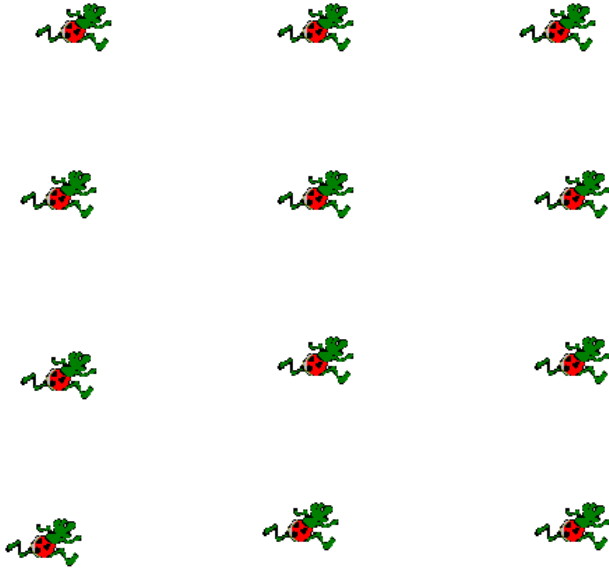
Målet var att
nå **toppen av**
ett högt torn.

Många människor hade samlats för att
följa loppet och heja på deltagarna...

Så gick starten...

Ärligt talat:

Ingen av åskådarna trodde på att grodungarna skulle klara att nå upp till toppen av tornet.

Man hörde bara kommentarer som:

"Åh, vilket kväkande!!! De kommer ALDRIG att nå fram."

eller:

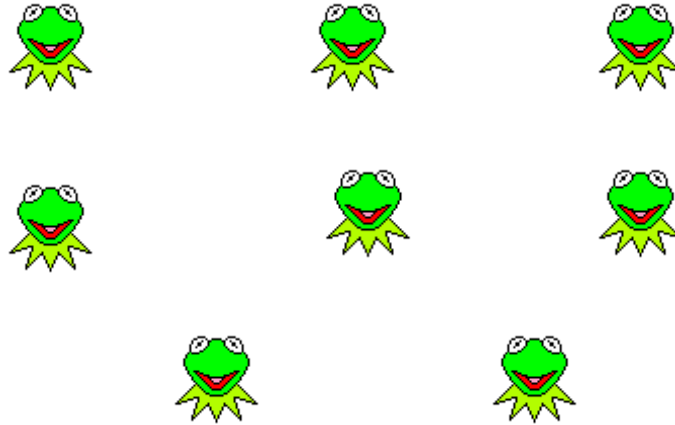
"Inte en chans att de lyckas, tornet är alldeles för högt!"

Grodungarna avbröt loppet,
en efter en...

Folkmängden fortsatte med att
ropa:

*"Det är alltför krävande!!!
Ingen kommer att klara det!"*

Fler och fler grodningar blev trötta och gav upp.....

..... bara en fortsatte högre och högre...

HAN ville inte ge upp!

Till slut hade alla de andra
givit upp med att klättra
- förutom en groda,
som efter stor insats nådde toppen som
enda deltagare!

**Nu ville naturligtvis de andra
deltagarna
veta hur det egentligen gick till att
genomföra en sådan bedrift
- och verkligen nå MÅLET!**

Det visade sig att

vinnaren var DÖV!!!!

Och lärdomen av denna historia är:

Lyssna aldrig på folk som har en tendens till att alltid vara negativ och pessimistisk...

...för det tar **DINA** bästa drömmar och önskningar ifrån dig, som du bär i ditt hjärta!

Tänk alltid över ordens kraft,
för allt vad du hör och läser påverkar Dina handlingar!

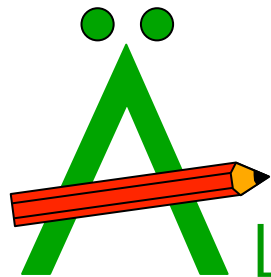
Därför:
Var ALLTID...

POSITIV!

ALLA VILL LYCKAS

Ett synsätt som är avgörande i mötet med elever för att träna förmågor och hitta verktyg för att utveckla hållbara strategier och strukturer.

LTA SKOLA

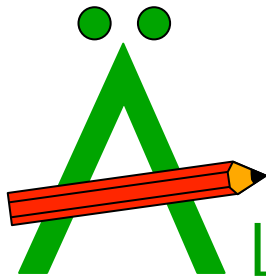
Lära att lära / utvärdera

*Tydliga mål / förväntningar
så att elever kan ta ansvar för processen
(vägen dit)*

*Diskussioner kring vad det innebär att
KUNNA och hur vet du att du KAN*

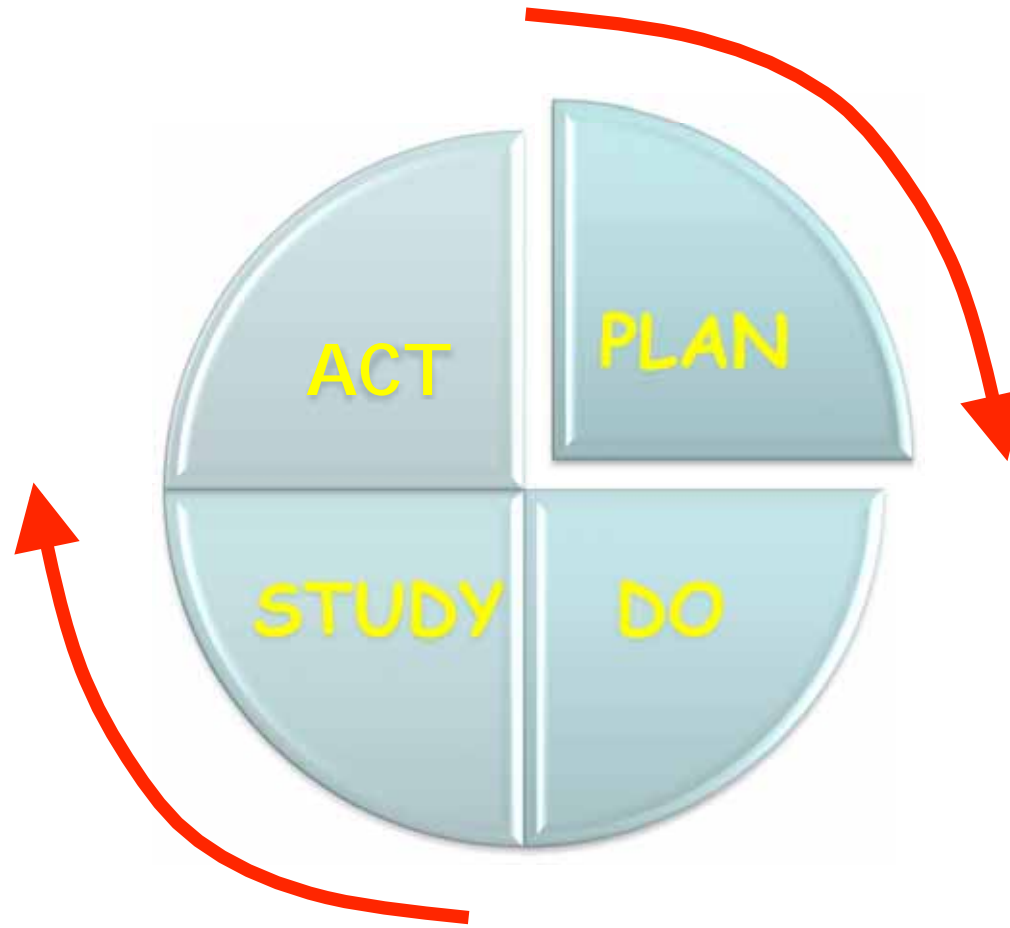
Tydliga strukturer för lärandet

Tid för reflektion och utvärdering

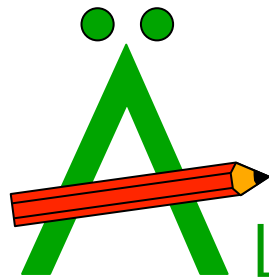

Förbättringshjulet - Demings cirkel

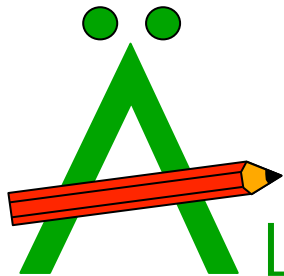
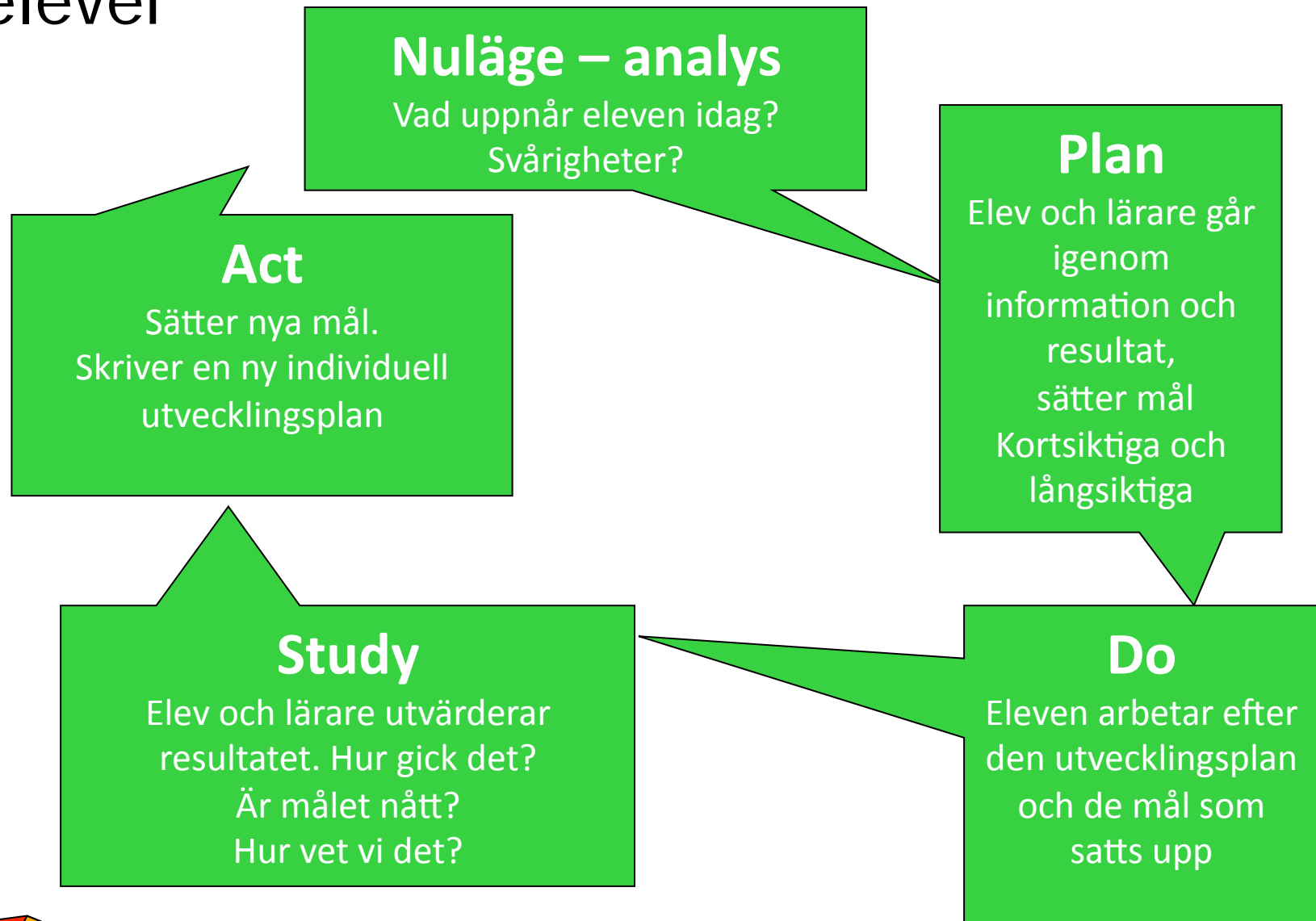

Tydliga Mål

- Målen måste vara kända av eleven då arbetsmomentet startar
- Eleverna måste känna till vilka förväntningar som ställs på dem
- Vilka mål som finns i läroplaner, kursplaner och betygskriterier

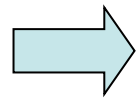
PDSA-hjulet i användning med elever

Vägledande kriterier

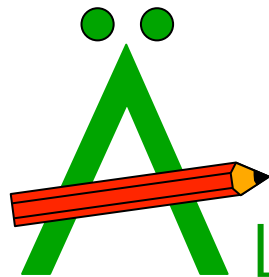
Gör förväntningar tydliga och skall alltid finnas tillgängliga under arbetets gång

Stödjer
lärandet

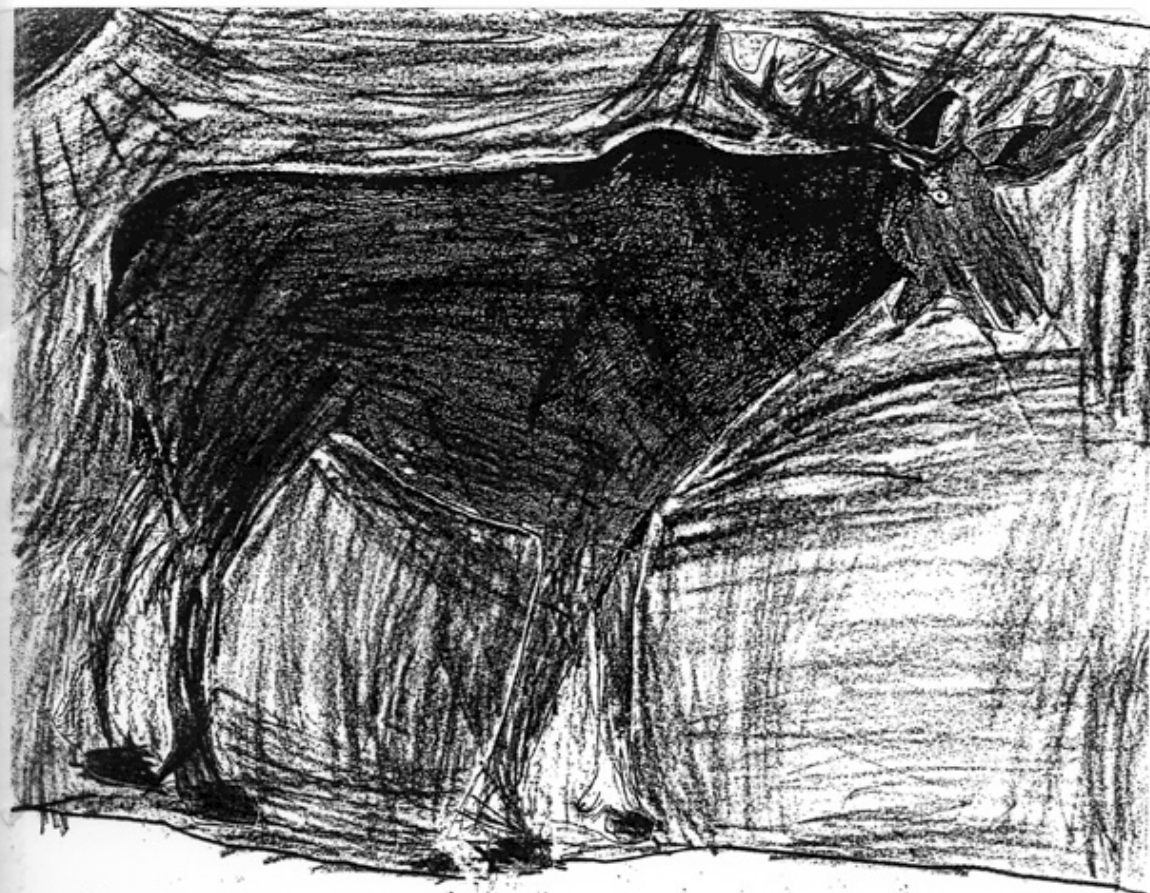
Elever kan kontinuerligt utvärdera utifrån kriterierna

Hjälper elever att bedöma kvaliteten på sina arbeten

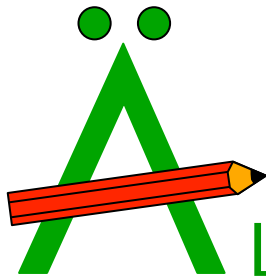
LTA SKOLA

 Nacka
kommun

ÄLGEN ÄR SKOGENS
KUNG JAGHAR SET
EN ÄLGKO OCH 2 ÄLGJURAR
ÄLGJURAR HAR HORN DET
HAR INTE ÄLGKOR.

Eleven

Individuella mål

Ex. Ett trevligt uppförande,
Ordning, ansvar
för studierna

Sociala mål

Ex. följa klassens regler,
Samarbeta bättre

Kunskapsmål

Förbättra mina
kunskaper i.....

Hur jag ska nå målen....

Reflektion

1. Över handling

Hur gick det?

Kunde jag ha gjort någonting bättre?

Lärde jag mig det som jag satt upp som mål?

2. I handling

Reflektion under arbetets gång. Arbetar jag på rätt sätt? Behöver jag hjälp? Stöd?

3. Inför handling

Vad lärde jag mig vid förra arbetet?

Vilka erfarenheter kan jag ta med mig?

Handwritten text on a piece of lined paper, likely a letter or a note, written in cursive. The text is partially obscured by the boy's hands and the pencil in his mouth. The visible text includes the name "Katie" and the date "1/11/11".

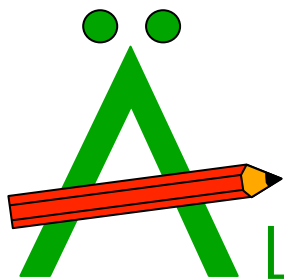

Metakognition

Metakognition är medvetenhet om den kunskap man har t ex att verbalt kunna beskriva den.

Metakognition utvecklas genom självvärdering och reflektion.

Det behövs en medveten undervisning samt metodiska verktyg för att utveckla en sådan förmåga.

Självvärdering

Namn: .....Datum:.....

Bedöm dig själv på en skala 1 -10
Arbetsinsats - Resultat

1

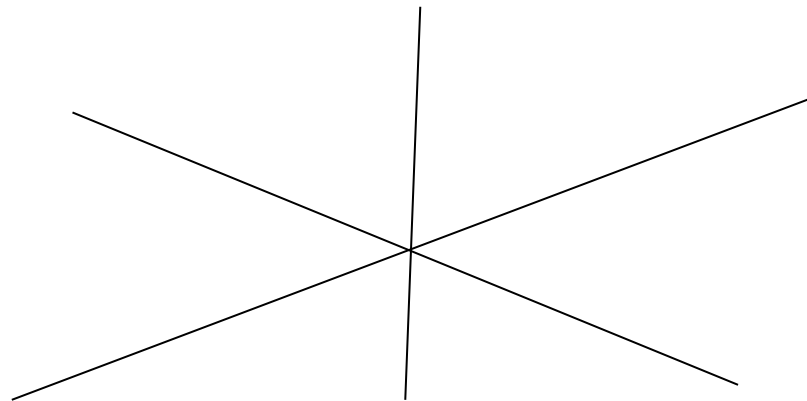
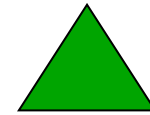
10

Vad har du gjort för att nå dit?
Vad behöver du förbättra?

Radar – spindel diagram

Kopplat till plus + delta

Plus + Vad har varit bra?	Delta ▲ Vad kan förbättras?
-------------------------------------	---------------------------------------

SPINDELDIAGRAM

Lämnar in arbeten i

tid

*Håller ordning
på material*

jan '10

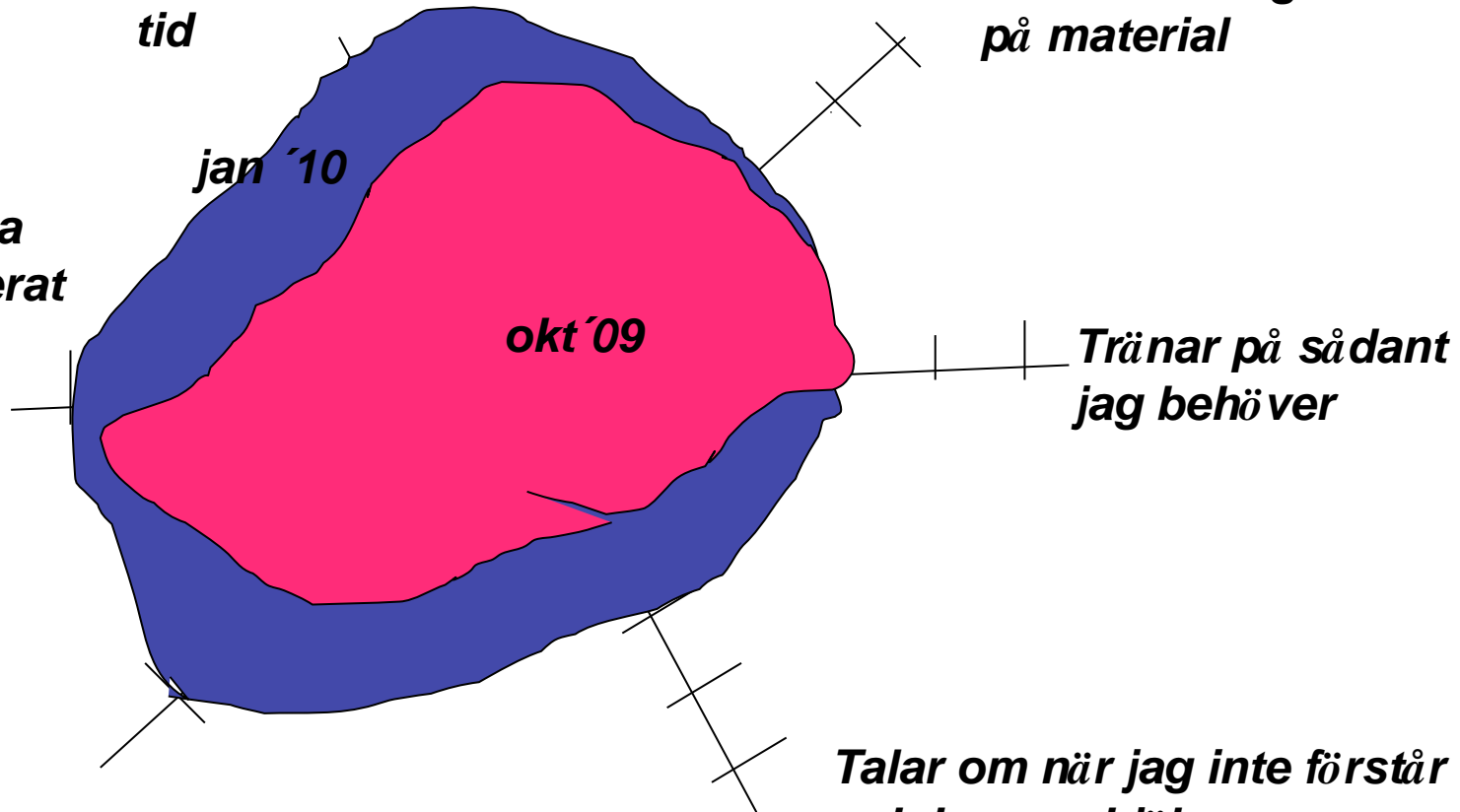
*Kan arbeta
koncentrerat
en längre
stund*

okt '09

*Tränar på sådant
jag behöver*

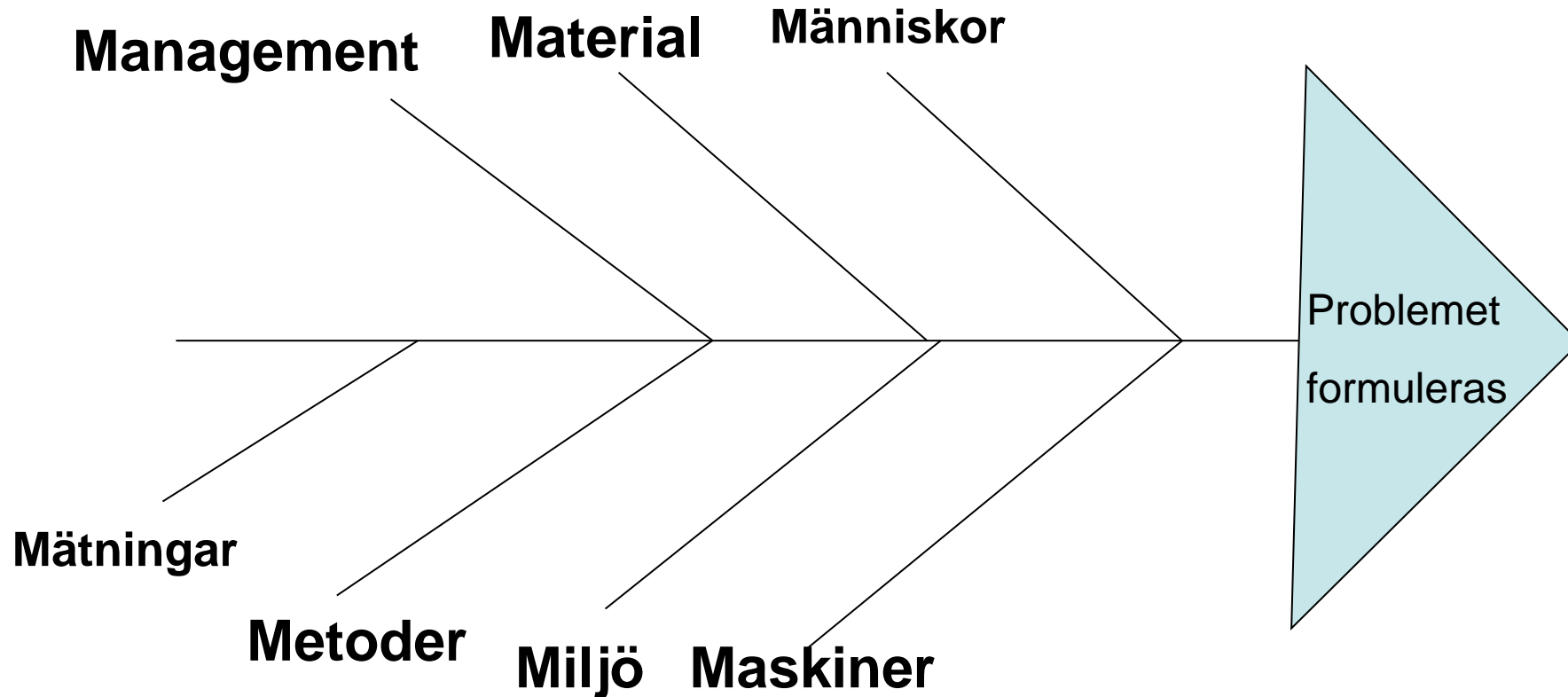
*Kan planera eget arbete
och ta ansvar för att det blir
färdigt*

*Talar om när jag inte förstår
och ber om hjälp*

Fiskbens - eller **orsak – verkan** diagram

Används för att hitta orsaken till ett problem oftast inom dessa områden.

Kallas ibland även Ishikawa diagram efter upphovsmannen;
Kauro Ishikawa

FISKBENS DIAGRAM

MÅL:
Att ASK
går tillsammans
utan bråk

• Vi löser problemet!

De här sakerna

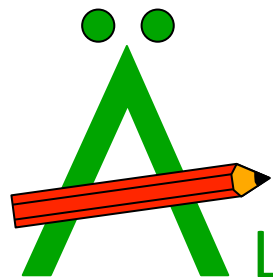
För mycket viskande.

Fotbollsregler

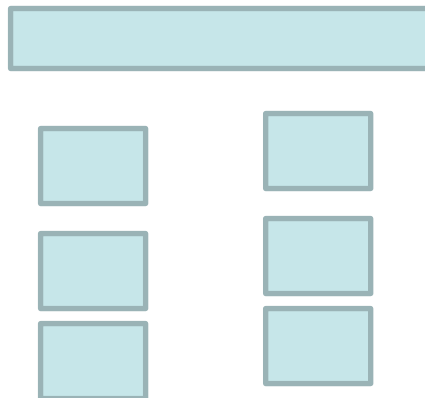
Bestäms på Fritids

Släktskapsdiagram

- Släktskapsdiagram är ett verktyg för att hitta orsaken till ett problem.
- Alla kommer till tals
- Alla idéer och tankar blir synliga

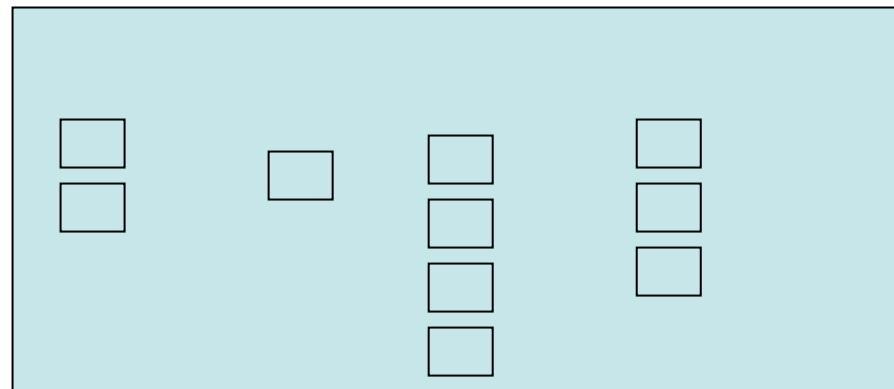
LTA SKOLA

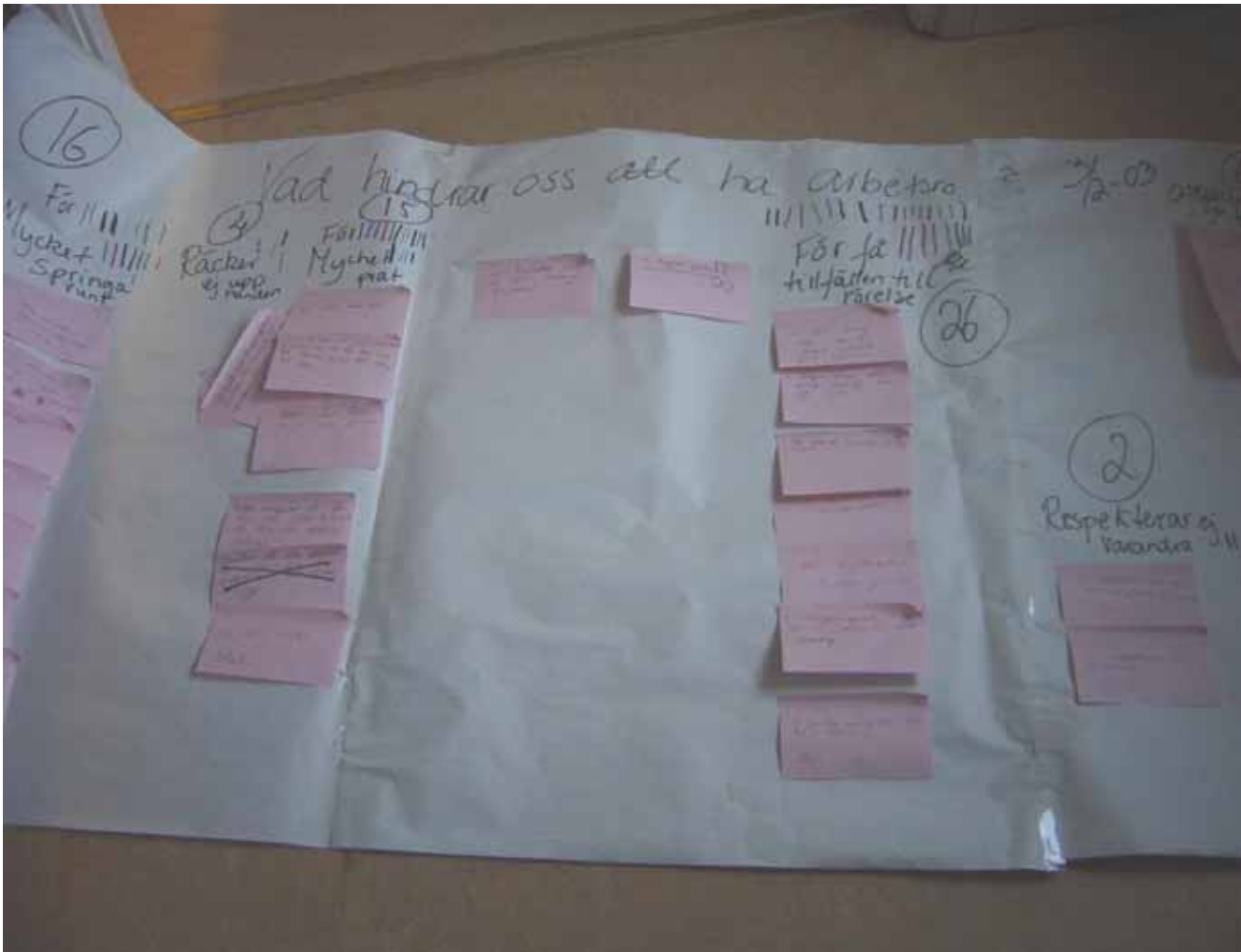
Släktskapsdiagram

Gruppering

Alla deltar i arbetet med att gå fram till arbetsarket och gruppera de lappar som har ett likartat budskap. Detta görs under tystnad. De lappar som inte kan placeras i någon grupp lämnas som "ensamvargar"

Kontrollstation: Gruppledaren frågar om alla är klara.

16

Föräldrar
Lyckat Springa runt

4
Räcker ej upp i händer

Vad hindrar oss att ha arbetare?

15
Mycket prat

26
För få tillfällen till föreläsning

2

Respekterar ej varandra

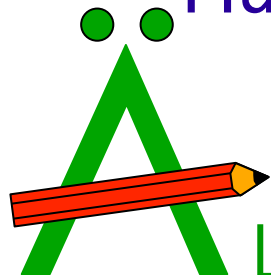
Träddiagram

Träddiagram används främst för att hitta lösningar på ett problem.

1. Tejpa samman 3 blädderblocksblad och sätt upp dem på väggen.

Skriv temat med röd OH-penna på en klisterlapp och placera den överst i mitten på arbetsarket.

Temat ska formuleras: "Hur löser vi problemet...."
"Hur ska vi förbättra....."

LTA SKOLA

 Nacka
kommun

Placera ut lapparna – Layout

Placera ut lapparna och rita en utvärderingsmatris
längst ner på arbetsarket.

Matrisen ska omfatta tre rader:

E F F E K T I V I T E T
G E N O M F Ö R B A R H E T
P R I O R I T E T

Värdering av effektivitet och genomförbarhet

Hela gruppen ska delta. Värdera åtgärdsförslagets effektivitet med avseende lösandet av det problem som formulerats i temat. Använd symbolerna:

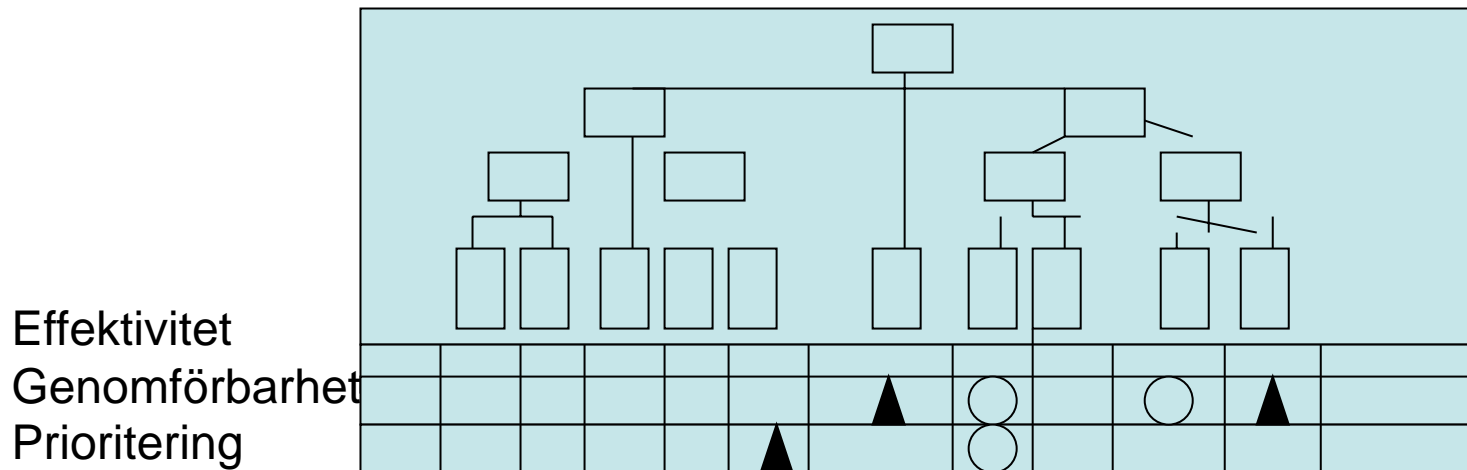
Hög

Medel

Låg

Bestäm vilka åtgärder ni föreslår genomförandet av.
 Bestäm hur ni avser att mäta eller på annat sätt
 verifiera att avsedd förbättring uppnås.

Skriv datum, plats och gruppmedlemmarnas namn
 längst upp till höger på arbetsarket.

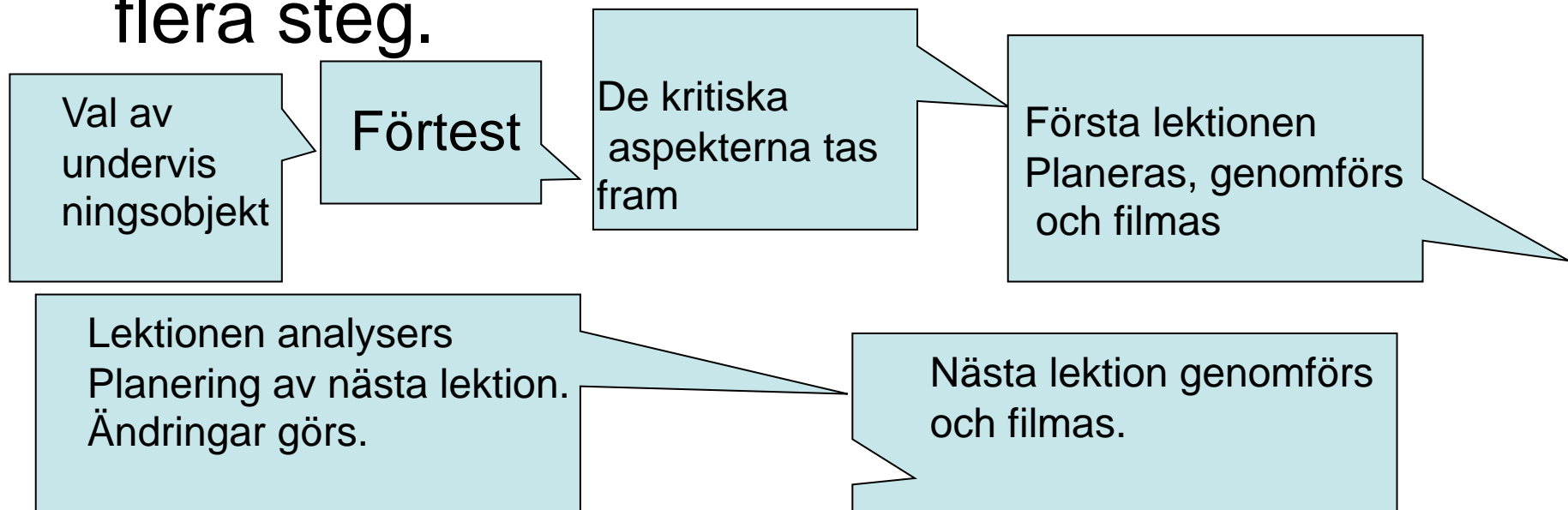
Learning Study

Utgångspunkt i det som eleverna ges
möjlighet att lära –
en avgörande betydelse för vilka
förmågor, kunskaper etc eleverna
ges möjligheter att utveckla.

Hur mycket har eleverna lärt sig?
En viktig fråga efter en lektion.

Learning studies bedrivs som cykler.

- En lektion planeras, genomförs, filmas och revideras för att återigen genomföras, filmas och revideras i ytterligare två eller flera steg.

Läraren som *vägletare*

Eleverna är involverade både som objekt och subjekt.

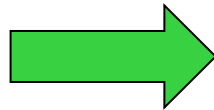
- **Objekt** i meningen att lärare gör observationer och uppföljningar. Lärare gått vid sidan av och hjälpt eleverna att hitta framkomliga vägar.
- **Subjekt** i meningen att de får vara delaktiga i olika processer och kan påverka utvecklingen

Elevansvar

1. Själva sätter mål
2. Kan planera vägen till målet
3. Tar ställning till när målet är nått

Sätter mål

Värderar kunskap

Redovisar källor, metoder, arbetssätt